

ACADEMIA ROMÂNĂ

31 iulie 2020

Punct de vedere

România în și după pandemie

Situația creată în România de apariția și evoluția pandemiei, al cărei impact socio-economic este îngrijorător, dacă nu chiar dezastruos, pentru unele sectoare, a determinat constituirea unui grup de reflecție în cadrul Academiei Române, format din academicieni, cercetători din institutele Academiei Române, reprezentanți ai mediului universitar. Acesta a analizat și propus o serie de măsuri necesare pentru atenuarea efectelor pandemiei pe termen scurt, mediu și lung.

Grupul de reflecție consideră că pandemia a generat o criză care reprezintă o oportunitate pentru relansarea societății și economiei românești în cadrul unui program strategic de dezvoltare durabilă.

Principalele sectoare analizate și pentru care sunt propuse obiective și acțiuni pentru atenuarea sau chiar eliminarea efectelor crizei sunt educația, cercetarea științifică, agricultura, resursele minerale și energia, mobilitatea.

1. EDUCAȚIA

Prin evoluția spectaculoasă înregistrată în ultimul deceniu, tehnologia informației și comunicațiilor poate și trebuie să contribuie la modernizarea și eficientizarea procesului de educație și instruire a elevilor și studenților.

În acest scop se impune necesitatea regândirii întregului proces formativ-educativ, în contextul evoluției tehnologiei, al trecerii la noua revoluție industrială bazată pe integrarea calculatoarelor, al comunicațiilor cu obiectele fizice, unde comunicarea între mașini (M2M) și comunicarea între oameni și mașini (H2M) joacă un rol esențial.

Sistemul național de educație și instruire trebuie adaptat la cerințele impuse de mobilitatea și globalizarea pieței forței de muncă.

ACADEMIA ROMÂNĂ

- Dotarea tuturor școlilor cu mijloace tehnice pentru asigurarea condițiilor necesare educației on-line (calculatoare, tablete, table inteligente, infrastructuri de comunicații, acces la platforme on-line).
- Pregătirea tuturor profesorilor pentru utilizarea eficientă a infrastructurii în procesul de educație digitală.
- Lansarea unui program coerent de educație continuă a cetățenilor pentru adaptarea la evoluția tehnologiei comunicațiilor și calculatoarelor, a roboticii și inteligenței artificiale.

2. CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

- Reorganizarea sistemului de cercetare-dezvoltare-inovare și orientarea cercetării inclusiv spre programe care să susțină economia și trecerea la economia digitalizată (noua revoluție industrială).
- Înființarea Fundației Române pentru Știință, cu fonduri publice și private, cu misiunea de a gestiona programe naționale de cercetare, politicile pentru cercetare-dezvoltare, infrastructura pentru cercetare, transferul tehnologic și valorificarea rezultatelor.
- Alocarea a cel puțin 2% din buget pentru susținerea programelor de cercetare-dezvoltare și inovare, așa cum se întâmplă în majoritatea statelor dezvoltate.
- Lansarea unui program național pentru stimularea creativității, inovării și invențiilor, cu aplicabilitate în economie și societate.
- Adoptarea unui program național pentru susținerea companiilor private și publice, românești sau internaționale, destinate dezvoltării de programe de cercetare-dezvoltare-inovare în România.
- Crearea și susținerea centrelor de excelență în universități și institute de cercetare și a centrelor de transfer al cunoștințelor, inovațiilor și invențiilor în mediul economic. Întărirea cooperării între universități, institute de cercetare și mediul economic.

3. ECONOMIA

- Susținerea unui program național pentru dezvoltarea infrastructurii de transport rutier, feroviar, aerian și implementarea tehnologiilor digitale pentru optimizarea mobilității.
- Susținerea unui program național pentru optimizarea activităților în mediul urban și rural, implementarea unor concepte precum „orașe inteligente“, „transport inteligent“, „clădiri inteligente“ ș.a.

ACADEMIA ROMÂNĂ

- Încurajarea și susținerea întreprinzătorilor pentru dezvoltarea industriei pe baza unor inovații și invenții românești. Identificarea unor domenii tehnologice și industriale care pot conduce la relansarea unor sectoare industriale cu capital autohton (mașini agricole, automobile, echipamente electrice și de automatizare, sisteme de programare, fabrici de ulei, fabrici de zahăr, produse chimice, industria de armament etc.)

4. AGRICULTURA

- Susținerea programului de irigații și valorificarea potențialului hidrologic natural al râurilor și lacurilor, înscris într-un program național de amenajare a terenurilor agricole.
- Inițierea și susținerea unui program național de împăduriri și refaceri a fondului forestier, precum și a perdelelor forestiere pentru protecția terenurilor agricole.
- Lansarea și susținerea unui program național pentru revigorarea sectorului zootehnic (creșterea porcilor, ovinelor, bovinelor) și valorificarea eficientă a produselor, prin crearea la nivel regional a combinatelor de prelucrare a laptelui, cărnii ș.a.
- Crearea unor ferme complexe, cu participarea statului și a mediului privat, pentru asigurarea necesarului de produse alimentare de calitate superioară.
- Crearea centrelor regionale de colectare, stocare și livrare de produse alimentare prin implicare direcțiilor județene pentru susținerea agriculturii.
- Susținerea directă a exploatațiilor agricole generatoare de produse agroalimentare, necesare pieței interne (carne, lapte, legume, fructe și derivate ale acestora).

5. RESURSELE / ENERGIA

- Regândirea sistemului de exploatare și valorificare a resurselor minerale și energetice (gaze, petrol, cărbune, minereuri critice).
- Regândirea și reavizarea sistemului energetic național și a celui minier ca sisteme strategice aflate sub controlul statului.

6. SECURITATEA CIBERNETICĂ

- Crearea unui sistem național coerent de securitate cibernetică, în contextul creșterii complexității infrastructurilor și a vulnerabilităților determinate de noua revoluție industrială și de digitalizarea economiei și a societății.

Pentru operaționalizarea unor asemenea obiective, se impune viziune, coerență și responsabilitate din partea factorilor de decizie.

ACADEMIA ROMÂNĂ

În acest sens, sunt necesare acțiuni în următoarele direcții:

- A) Reconsiderarea rolului economic și social al statului și al parteneriatului public-privat. Statul reprezintă un agent economic *sui generis*, a cărui intervenție crește odată cu mărirea gradului de complexitate a economiei, cu extinderea globalizării, a digitalizării pe plan mondial, în contextul unor probleme majore, generate de dezastre naturale, pandemii, degradarea mediului.
- B) Investigarea atentă a problemelor legate de migrarea populației și de reducerea îngrijorătoare a numărului de locuitori din anumite zone; lansarea unui program de stopare a declinului demografic și de creștere a natalității.
- C) Asigurarea premiselor necesare și suficiente pentru refacerea economiei și dezvoltarea durabilă a României prin:
- Îmbunătățirea stării de sănătate a populației;
 - Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă;
 - Asigurarea unui nivel de educație cât mai apropiat de cerințele economiei și societății moderne;
 - Promovarea și susținerea finanțării investițiilor publice și private, ca factor de creștere economică și de progres social;
 - Regândirea sistemului de împrumuturi și dobânzi pentru susținerea sectorului economic și a inițiativelor private;
 - Elaborarea unor măsuri și instrumente de creștere a eficienței economice și de protecție a mediului;
 - Conceperea și implementarea unor programe pentru creșterea rezilienței economice, a vitezei de recuperare a declinului economic și social;
 - Promovarea conceptelor legate de implementarea noii revoluții industriale, cu profunde consecințe în toate sectoarele socio-economice;
 - Acordarea unei atenții sporite schimbărilor structurilor industriei, comportamentului consumatorilor, pozițiilor pieței și atractivității sectoarelor;
 - Stimularea creativității și inovării pentru progresul social și economic al țării;
 - Refacerea încrederii populației în viitorul țării, în forța unității naționale;
 - Mobilizarea întregului potențial intelectual pentru relansarea societății românești și consolidarea prestigiului României, ca țară cu o economie modernă, cu un sistem de educație performant, cu un sistem de sănătate eficient, cu un program coerent de dezvoltare generală.

ACADEMIA ROMÂNĂ

- D) Valorificarea oportunităților oferite de Uniunea Europeană, cu rol complementar față de eforturile la nivel național, determinante pentru dezvoltarea socio-economică a țării pe termen mediu și lung.
 - E) Operaționalizarea strategiei naționale de dezvoltare durabilă până în anul 2030, document oficial ca interfață la agenda ONU, cu accent pe noua paradigmă a dezvoltării durabile, având la bază reducerea inechității sociale și a sărăciei extreme.
 - F) Participarea activă, cu resurse proprii și cu resurse atrase, la programul european „Green Deal“, cu impact major asupra ecosistemelor naturale la nivelul întregii țări, pentru creșterea eco-eficienței și a capacității de protecție a mediului.
 - G) Constituirea unei comisii guvernamentale pentru analiza modului de gestionare a capitalului bancar, menită să vizeze rata dobânzilor, facilitățile privind perioada de grație și rambursare a creditelor, dobânzile subvenționate ș.a., precum și modul de susținere a capitalului bancar național public și privat.
 - H) Elaborarea unui Program Național pentru gestionarea durabilă a resurselor minerale și a Programului Geologic Național de reevaluare a acestor resurse, cu recomandări de valorificare a lor.
-
- **Academia Română își propune să organizeze periodic dezbateri pe teme de interes național, cu invitarea unor reprezentanți ai instituțiilor interesate, ai mediului de afaceri și ai factorilor de decizie.**
 - **Academia Română se oferă să constituie un grup de lucru cu scopul analizării evoluției decalajelor în diferite domenii din țara noastră, în comparație cu statele dezvoltate din Europa; rezultatele urmează să fie publicate trimestrial, într-un buletin informativ cu menționarea principalilor indicatori la nivel național și internațional.**
 - **Academia Română își manifestă disponibilitatea de a participa activ la elaborarea strategiei de dezvoltare a României pe termen mediu și lung.**

Biroul Prezidiului Academiei Române

ACADEMIA ROMÂNĂ

Grupul de reflecție a fost alcătuit din:

- Acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române
Acad. Ioan Dumitrache, secretar general al Academiei Române
Acad. Nicolae Anastasiu, Secția de Științe Geonomice, Academia Română
Acad. Florin Filip, președintele Secției de Știința și Tehnologia Informației,
Academia Română
Acad. Nicolae Săulescu, Secția de Științe Agricole și Silvicultură, Academia
Română
Prof.univ. Gheorghe Zaman, membru corespondent al Academiei Române,
director Institutul de Economie Națională
Dr. Luminița Chivu, director Institutul Național de Cercetări Economice
„Costin C. Kirițescu“
Dr. Marioara Iordan, director adjunct Institutul de Prognoză Economică
Dr. Filip Cârlea, director Centrul de Promovare a Energiilor Regenerabile
Prof.univ. Radu Munteanu, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Dr. Ovidiu Badea, director Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în
Silvicultură „Marin Drăcea“